

**Висновки.** Таким чином підвищення частки використання відходів виробництва, будівництва і зносу може знизити собівартість будівельних матеріалів, зменшити навантаження на полігони і підняти рівень ресурсозбереження в регіонах і в Україні в цілому.

**Список літератури:** 1. А.М. Касимов, В.Т. Семенов, А.Н. Александров, А.М. Коваленко Твердые бытовые отходы, проблемы и решения, технологии и оборудование. – Харьков, ХНАГХ, 2006. – 301 с. 2. А.М. Касимов, В.Т. Семенов, А.А. Романовский Промышленные отходы. Проблемы и решения. Технологии и оборудование. – Харьков: ХНАГ, 2007. – 411 с. 3. И.В. Коринко, Н.П. Горох, В.А. Вороненко, Ю.В. Ярошенко, В.Н. Кись, В.А. Ткачев Технологии и образование промышленной переработки полимерных отходов. – Харьков: ГКП КХ «ХКОВ» – ХНАГХ, 2008. – 239 с. 4. Мищенко В.С. Мир отходов и Украина в нем // ЭСКО. – 2012. – №9. – [Електронний ресурс] / Режим доступу: [http://escosys.narod.ru/2012\\_9/art143.htm](http://escosys.narod.ru/2012_9/art143.htm). 5. Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження державної статистичної звітності про утворення, використання і поставку вторинних ресурсів і відходів виробництва» від 12.10.99 р. № 327. – [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/>. 6. Общая теория статистики / Под ред. Боярского А., Громыко Г. – 2-е изд. – М.: Изд-во МГУ, 1985. – С. 370. 7. Поживилова Н.С., Яковлева Г.М. Статистика материально-технического снабжения. – 2-е издание перераб. и доп. – К.: Вища школа, 1989. – С.109-115. 8. Статистичний щорічник України за 2009 рік, Київ, 2010. 9. Статистичний щорічник України за 2011 рік, Київ, 2012. 10. Стольберг Ф. В. Экология города. – К.: Либра, 2000. – 464 с. 11. Черп О. М., Виниченко В. Н. Проблема твердых бытовых отходов: комплексный подход. – М.: Эколайн, Ecologia, 1996. – 48 с. 12. Украинский рынок ТБО обладает большим потенциалом. – [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.fuelalternative.com.ua>.

Надійшла до редколегії 28. 10. 2013

УДК 330.31: 628.477.6

**Оцінка факторів, що впливають на рециклінг відходів виробництва, будівництва і зносу / Бондаренко О. В. // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХП». – 2013. – № 53(1026). – С. 7–15. – Бібліогр.: 12 назв.**

Рассматриваются проблемы обращения с отходами. С целью уменьшения отходов и увеличения доли использования вторичных материальных ресурсов вовлекаемых в хозяйственный оборот, выявлены факторы, влияющие на рециклинг отходов производства, строительства и сноса.

**Ключевые слова:** отходы производства, строительства и износа, рециклинг, факторы, инфраструктура, инвестиции.

The problems of waste management are under consideration. The factors influencing on the recycling of production waste, construction and dismantling have been detected in order to reduce waste and to increase the share of secondary material resources involved in economic turnover.

**Keywords:** production, construction and dismantling waste, factors, infrastructure, investments.

УДК 336.76

**О. Д. БОРОВСЬКИЙ**, фінансист компанії ТОВ «Прогрес плюс», Харків;  
**Д. В. КОРОБКОВ**, канд. екон. наук, доц., НТУ «ХП».

### ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В статті розкривається еволюція та сутність поняття «інвестиційна привабливість», а також представлено авторське визначення досліджуваного поняття. Розглянуті основні теоретичні положення, які допоможуть інвестору з прийняттям обґрунтованого інвестиційного рішення.

**Ключові слова:** інвестиції, інвестиційна привабливість підприємства, інвестор.

**Вступ.** Еволюція фінансових відносин та інтеграція України у світове економічне товариство суттєво підвищують увагу до інвестиційної привабливості підприємств. Інвестиційна привабливість є однією з ключових характеристик, яка

<sup>3</sup> © О. Д. Боровський, Д. В. Коробков, 2013

обумовлює залучення підприємством додаткових інвестицій. Слід зазначити, що рівень інвестиційної привабливості підприємства визначається на підставі значень показників, які з різних сторін характеризують не тільки сучасний стан, але і перспективи його розвитку, фінансово-господарську діяльність, систему маркетингу, систему менеджменту та інше.

На сучасному етапі розвитку теорії інвестування існують різні підходи до визначення інвестиційної привабливості підприємства. У зв'язку з різними підходами до розгляду інвестиційної привабливості підприємства з позиції різних цілей інвестування, особливої актуальності набуває дослідження цієї проблеми, її забезпечення теоретичною базою і методичними рекомендаціями.

**Аналіз останніх досліджень та літератури.** Дослідження поняття «інвестиційна привабливість» представлена у наукових роботах таких вчених, як: І. Бланк, М. Бондар, Л. Гітман, В.В. Ковальов, Д.В. Коробков, О.П. Коюда, Т.В. Майорова, І.В. Нападовська, А.С. Маловичко, А.А. Пересада, Н.О. Титаренко, В.В. Бочаров, А.П. Гайдуцький та інших.

**Мета роботи.** Метою роботи є дослідження теоретичних положень визначення інвестиційної привабливості підприємства в умовах мінливості та невизначеності економічного середовища.

**Актуальність.** В сучасних умовах інвестору доволі складно підібрати об'єктивний підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємства, тому досліджування даної теми є актуальним.

В сучасних умовах господарювання власники капіталу здобувають багатоваріантні перспективи вкладення вільних коштів, виходячи з позиції максимізації прибутку. Взаємне узгодження інтересів власника капіталу і його споживача потребує використання спеціальних характеристик, які дозволяють сформулювати уявлення про ефективність проєктів, стан об'єкту вкладення коштів, надійність майбутніх інвестицій та задовільні результати від їх використання. В країнах з розвинутою ринковою економікою ця характеристика представлена у вигляді комплексу показників, які формують групу інвестиційної привабливості об'єктів інвестування.

Слід зазначити, що в сучасній науці, існує багато різних понять інвестиційної привабливості. Так, Бочаров В.В. представляє інвестиційну привабливість як існування економічного ефекту від вкладення грошей у цінні папери за мінімальним рівнем ризику. Схожої думки дотримується Донцов С.С., який вважає, що інвестиційна привабливість - це можливість отримання прибутку при вкладанні коштів в цінні папери. Однак, українські підприємства не можуть ефективно використовувати інструменти ринку цінних паперів, оскільки цей ринок знаходиться на стадії становлення і є малоефективним.

З іншого боку, Нападовська І.В вважає, що інвестиційна привабливість - це системна сукупність потенційних можливостей укладання коштів з метою отримання економічних вигід у майбутньому як наслідок результатів минулої господарської діяльності потенційного об'єкта інвестування, суб'єктивно оцінювана інвестором. На думку автора статті, такий підхід не містить співставлення цілей інвестора з можливостями їх без ризикової реалізації, а також не враховує ступінь готовності інвестора прийняти на себе цей ризик.

На думку Коюди В.О, Лепейко Т.І, Коюди О.П., інвестиційна привабливість підприємства – це сукупність характеристик його фінансово-господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів. Слід підкреслити, що такий підхід передбачає однозначну можливість формалізації оціночних методів, що залишає поза увагою психологічний аспект даної проблеми.

На думку автора статті, більш повним та уточнюючим поняттям інвестиційної привабливості є наступне визначення: інвестиційна привабливість-це оцінка сукупності ендогенних та екзогенних економічних, фінансових та політичних показників, які здатні впливати на процес інвестування, з метою враховувати їх інвестором і подальшого прийняття обґрунтованого інвестиційного рішення.

Як слідує з приведеного визначення, інвестиційна привабливість залежить від комплексу факторів, перелік яких може змінюватись від наступних показників:

- 1) виробничо-технічних особливостей підприємства;
- 2) цілей інвесторів;
- 3) динаміки економічного розвитку підприємства, а також очікуваних темпів зростання;
- 4) комплексом зовнішніх факторів, зокрема діючим законодавством, екологічною ситуацією, рівнем конкуренції та ін.

Слід зазначити, що оцінка інвестиційної привабливості підприємства уявляє собою характеристику, отриману у процесі дослідження фінансово-господарської діяльності і таку, що вміщує узагальнюючі висновки про поточні та перспективні результати діяльності підприємства, а також враховує вплив на них зовнішніх факторів. Крім того, інвестиційна привабливість підприємства повинна формуватися на наступних рівнях: держави, регіону, галузі та підприємства [1].

На сучасному етапі розвитку теорії інвестування існує багато підходів щодо оцінки інвестиційної привабливості. Розглянемо декілька підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства з метою визначення їх позитивних та негативних сторін.

Скриньковський Р.М. пропонує методику рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Він спирається на єдиний загальний показник інвестиційної привабливості (в якості показника запропоновано використовувати узагальнену функцію Харрінгтона), за допомогою якого можна оцінити інвестиційну привабливість промислового підприємства засновуючись на теорії нечітких множин [4].

Поняття нечіткої множини – в основі даного поняття є уявлення про те, що складові елементи даної множини мають різний ступень. Оцінка промислових підприємств проводиться на основі декількох фінансово-економічних показників: коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт загальної ліквідності; коефіцієнт фінансової незалежності; коефіцієнт співвідношення позикового та власного капіталу; коефіцієнт фінансової стійкості; коефіцієнт рентабельності активів; коефіцієнт рентабельності власного капіталу; коефіцієнт рентабельності виробництва; коефіцієнт фінансового ризику, та за допомогою інтегрального показника, при побудові якого користуються функцією Харрінгтона .

На мою думку, позитивною стороною даної теорії є те, що з її допомогою можна оцінити фінансовий стан, та зробити висновок про те, на якому привабливому рівні для інвестора є дане промислове підприємство. З іншого боку, негативною стороною цієї теорії є нечіткість критеріїв при визначенні класів рейтингу. Точність наданих рейтинговими агентствами деяких рейтингів підлягає сумніву з боку професійних учасників фондового ринку, адже рейтинг – це лише якісна експертна оцінка, яка не досить об'єктивна. Також дану методику важко застосувати до непромислових підприємств.

Донцов С.С. пропонує оцінювати інвестиційну привабливість за допомогою аналізу надійності цінних паперів [3]. На думку автора, для оцінки інвестиційної привабливості цінних паперів підприємства, потрібно використовувати такі групи показників: показники першої групи характеризують надійність підприємства; показники другої групи визначають надійність емітента з погляду повернення коштів, вкладених інвестором у цінні папери підприємства; за третьою групою показників можна оцінити надійність емітента з погляду гарантії одержання інвестором доходу за конкретними цінними паперами.

Позитивною стороною даної методики є швидкість розрахунку показників, які оцінюють доцільність вкладання коштів в цінні папери підприємства. Але негативним є те, що за даною теорією можна оцінювати лише підприємства акціонерної форми власності, цінні папери яких обертаються на розвинутих фондових ринках.

Теорія Майорової Т.В. пропонує оцінку інвестиційної привабливості підприємства на основі аналізу фінансового стану підприємства, з подальшим визначенням рейтингової оцінки [2].

Позитивною стороною даної теорії є те, що вона досить універсальна, підходить до будь якої форми власності підприємства та є досить простою в застосуванні. Основний недолік – це не повна відповідність деяких показників нормативним значенням і те, що критерії рейтингової оцінки є дуже суб'єктивні.

**Висновки.** Таким чином, узагальнюючи проведений аналіз слід зазначити, що на сьогоднішній день існує дуже багато підходів визначення та оцінки інвестиційної привабливості. Завдяки роботі вчених-економістів, вони постійно удосконалюються і стають більш пристосованими для оцінки суб'єктів господарювання. Кожна з методик має свої переваги та недоліки, є унікальною і має право на існування. Приведене автором статті власне визначення поняття інвестиційної привабливості та аналіз декількох існуючих підходів щодо її оцінки, вносять певний вклад в розвиток теорії інвестування. Подальше наукове дослідження інвестиційної привабливості буде спрямоване на розгляд, аналіз, та вдосконалення її оцінки.

**Список літератури:** 1. Череп А.В. Інвестознавство: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 398 с. 2. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник – 2009 – 472 с. 3. Донцов С.С. Фінансовий менеджмент. – 2008. – № 3. – 84 с 4. Скриньковський Р.М. Навчальний посібник з інвестицій – 2005–180 с

Надійшла до редколегії 18.07.2013

УДК 336.76

**Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / Боровський О. Д., Коробков Д. В. // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – № 52 (1025). – С. 15–19. Бібліогр.: 4 назви**

В статье раскрывается эволюция и сущность понятия «инвестиционная привлекательность», а также представленное авторское определение исследуемого понятия. Рассмотрены основные теоретические положения, которые помогут инвестору с принятием осмысленного инвестиционного решения.

**Ключевые слова:** инвестиции, инвестиционная привлекательность предприятия, инвестор.

The article reveals the evolution and essence of the concept of investment attractiveness, as well as submitted by the author's designation of the studied concepts. The main theoretical provisions, which will help the investor with the adoption of a sensible investment decision.

**Keywords:** investment, investment attractiveness of the enterprise, investor.

УДК 658.012

**В. М. ВАРТАНЯН**, докт. техн. наук, проф., НАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», Харків;

**Є. О. НАРОЖНА**, магістрант, НАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», Харків.

### МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОМУНАЛЬНОЇ СФЕРИ

У роботі досліджуються особливості оцінки ефективності діяльності підприємств, що надають комунальні та індивідуальні послуги. Обґрунтовується необхідність застосування для аналізу ефективності функціонування комунальних підприємств коефіцієнтів, заснованих на показнику чистого грошового потоку підприємства.

**Ключові слова:** ефективність діяльності комунального підприємства; показники ефективності функціонування підприємства; чистий прибуток; чистий грошовий потік.

**Вступ.** Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) сьогодні стає потужним фактором, що визначає сучасний стан муніципальної економіки. Але сфера ЖКГ – це невиробничий сектор економіки, де в ринкових умовах господарювання складно досягти балансу між економічною доцільністю та соціальною необхідністю, і особливо гостро вступають у протиріччя ринковий та адміністративний підхід. Для підвищення ефективності роботи цього сектора потрібна реалізація величезного комплексу завдань технічного, економічного і соціального характеру. Досвід організації житлово-комунального обслуговування споживачів показує, що здійснення будь-якої програми реформування та модернізації цієї галузі може бути успішним тільки за умови, що цьому процесу буде передувати введення в практику нових ефективних організаційних структур.

Основним напрямком реформування цієї сфери, закріпленим у нормативно-правових документах, є переведення галузі на ринкові, соціально-орієнтовані принципи функціонування для забезпечення громадян якісними, надійними і доступними житлово-комунальними послугами (ЖКП).

**Формулювання проблеми.** Однією з найважливіших проблем реформування житлового господарства є забезпечення успішного і стабільного функціонування даної сфери національної економіки. Його запорукою є підтримання постійної фінансової рівноваги та ефективної діяльності господарюючих суб'єктів. Проте впровадження нових форм і методів ускладнюється специфічними особливостями економічних відносин та господарського механізму функціонування підприємств ЖКГ, а також соціальною спрямованістю цієї сфери економіки. Одним з досягнень реформи ЖКГ